302/68

13/302/XI

Od týchto úverov treba odlíšiť našo aktívne saldo, ktoré sa vynorilo najmä vlani (k 31. decembru okolo 45 mil. rubľov, vyše ¾ mld. Kčs v našich veľkoobchodných cenách) a ktoré činilo k 20. máju t. r. asi 33 mil. rubľov (teda necelých 600 mil. Kčs v našich veľkoobchodných cenách). Tento jav treba chápať predovšetkým ako problém našej pružnosti, našej schopnosti prispôsobovať výrobnú štruktúru a technickú úroveň československých výrobkov podmienkam zahraničných trhov.

Dnes, keď ZSSR a iné socialistické krajiny majú možnosť nakupovať celé automobilky, desiatky cukrovarov, kompletné zariadenia pre desiatky chemických tovární na kapitalistických trhoch, na vyššej technickej úrovni ako je naša a dokonca aspoň sčasti na úver, kdo podľa neúplných údajov len ZSSR získal z Veľkej Británie, z Francúzska a z Talianska bankové úvary na dovoz zariadení pre chemický, naftový, elektrotechnický, ľahký, potravinársky a automobilový priemysel v rozsahu okolo 1 mld. dolárov (splatnosť 10—15 rokov) je prirodzené a oprávnené náročnejší aj pokiaľ ide o dodávky zo socialistických krajín, aj pokiaľ ide o dodávky voľakedy známeho čs. strojárskeho priemyslu. Veľká nepružnosť našej výroby, jej príslovečná „bezohľadnosť" k potrebám odberateľa, trhu, spotrebiteľa sa napr. vlani prejavila v tom, že mimoriadne veľká časť dodatočných finančných zdrojov, ku ktorým sa naše podniky dostali lacným spôsobom, cez zvýšenie veľkoobchodných cien, sa „nezodpovedne" umŕtvili v dodatočných zásobách (okolo 10 mld. Kčs). Zvláštnou položkou tohto skladovania našej nepotrebnej produkcie sú aj oné čiastky z čs. obchodného aktívneho salda, ktoré sme si „vytvorili" vlani a „vytvárame" aj v tomto roku v ZSSR a v iných socialistických krajinách.

Zdá sa, že nám nemôže poslúžiť nič viac, než keď budeme hľadať a nájdeme neúprosné prostriedky ekonomického nátlaku na podniky, na pracovné kolektívy našich socialistických podnikov, ktorú im znemožnia toto pochybné vyhrievanie na slabom slnku aktívneho salda v bratských krajinách. Pravda, pokiaľ sa nenaučíme byť k sebe neúprosní, dovtedy nám nepomôžu žiadne lamentácie a dovtedy nenadobudneme ani schopnosť realizovať ešte intenzívnejšiu a ešte racionálnejšiu diverzifikáciu našich surovinových zdrojov. Lebo v tomto smere je kardinálnou podmienkou neformálny reálny ekonomický preukaz schopnosti rýchle zistiť a rovnako rýchle realizovať potreby krajín, ktoré by mali byť našimi väčšími dodávateľmi surovín — pokiaľ také krajiny vôbec existujú.

Úplne zvláštnym aspektom našich úverových vzťahov k ZSSR sú problémy, ktoré vyplývajú z tézy o účelnosti získať zahraničné úvery na modernizáciu niektorých našich odvetví alebo odborov spracovateľského priemyslu (½ mld. dolárov, alebo rubľov v zlate, alebo v tvrdých valutách). Práve v súvislosti s touto otázkou vyvstala aj otázka premeny nášho existujúceho aktívneho salda, ktoré máme v ZSSR na disponibilnú čiastku, schopnú riešiť naše úverové zaťaženie a nákup moderne techniky, či licencií v priemyselne najrozvinutejších krajinách. Silné zjednodušenie takéhoto prístupu vyžaduje, aby sme veci venovali v niektorom z budúcich čísiel podrobnejšiu analýzu.

NOVÉ SLOVO, č. 18/68, 3. októbra 1968, str. 5.

NOVÉ SLOVO, č. 18/68, 3. októbra 1968, str. 3.

Z otvoreného zápisníka

/ Výňatok /

O povinnosti novinára

Snažíme sa čestne a dôsledne plniť moskovské podmienky. Medzi týmito podmienkami však nie je a nemôže byť bod, ktorý by nás nútil mlčky prijímať všetky ohováračky a zlomyseľné invektívy. Nie je a nemôže tam byť bod, ktorý by nám zakazoval ohradiť sa proti každému výmyslu, ktorý by nám bránil svedomito preskúmať každý takýto uverejnený „fakt" a „dôkaz" a uviesť pravdu o veci na stránkach našej tlače. Preto dennodenne čítame informácie o tom, že to a to odhalené skladište zbraní kontrarevolucionárov nebolo nič iné ako prísne strážené a evidované skladište našich ľudových milícií, že text pod tou a to fotografiou, uverejnenou v cudzích novinách, nezodpovedá skutočnosti, že tá a tá kontrarevolučná vysielačka nebola ničím iným než legálnou vysielačkou Československého rozhlasu podporujúceho legálnych predstaviteľov ČSSR atď. Neprehrešujeme sa tým ani proti litere, ani proti zmyslu moskovských podmienok. Neprehrešujú sa však proti tomuto všetkému tí zvláštni korešpondenti, ktorí o nás píšu nepravdy? Neprehrešujú sa proti tomuto všetkému tie redakcie, ktoré týchto korešpondentov vyslali a ktoré ich po toľkých upozorneniach z našej strany neodvolali a nepotrestali za to, že hrubo porušili novinársku etiku a česť? Nevstúpi do dejín moderného novinárstva Murzin a s ním niektorí ďalší korešpondenti ako odstrašujúce príklady, ako typy zneužitia a poškvrnenia krásneho novinárskeho povolania, ktorého zmyslom je práve pravdivo informovať o skutočnosti?

Je bežným zvykom, že ak v cudzej krajine prekročí novinár hranice pohostinstva, ak začne urážať predstaviteľov a ľud tejto krajiny, ak ju začne ohovárať a písať o nej falošné správy, vypovie ho táto krajina zo svojho územia. Podľa tohto zvyku sa často riadili aj všetky socialistické krajiny, keď vypovedávali západných novinárov. Nemáme dnes možnosť rovnako postupovať aj voči niektorým novinárom zo spriatelených krajín, ktorí hrubo zneužili svoje postavenie. Žiadame však ich redakcie, aby to v záujme svojho dobrého mena, v záujme pravdy a spravodlivosti urobili samé. Pošlite k nám ľudí, ktorí dobre poznajú Československo a ktorých aj Československo dobre pozná z ich predchádzajúcej novinárskej činnosti. Nechceme nič iné, aby sa čitatelia v socialistických krajinách dozvedeli plnú a neskreslenú pravdu o našom živote, o našich cieľoch, nádejach a sklamaniach.

Miroslav Kusý

Mesto je plné dievčat zrána
usmiatych mladých tvárí,
jedna z nich volala sa Dana
prežila pätnásť jarí...

Je tragické a bolestné, keď v pätnástich rokoch musí odísť mladý človek, ktorý vlastne ani nezačal žiť — tak ako Danka...

„Nechcel som sa nevyjadriť k udalostiam, ktoré nás tak nemilo zasiahli. Veľmi som bol dojatý najmä obeťami na mladých životoch" — povedal nám hudobný skladateľ Igor Bázlik o tom, čo ho inšpirovalo ku skomponovaniu piesne, ktorú dnes uverejňujeme. „Vedel som však, že sa nedá vyjadriť iba hudbou, a preto som sa dohodol s pani Violou Muránskou, autorkou väčšiny textov mojich piesní, že spolu spravíme pieseň, v ktorej obaja vyjadríme to, čo cítime. Skladbu uvedie v najbližšej dobe i bratislavská televízia."

Naše gramofónové závody zatiaľ nahrali dva protest-songy: Modlitbu (Ať mír zůstáva s touto krajinou) s Martou Kubišovou a Zlej sen (pôvodný názov Já věřím) od autorskej dvojice A. Michajlov — E. Krečmar, interpretovanú K. Černochom. Obe piesne sú nahraté na jednu gramofónovú platňu, ktorá vyjde začiatkom budúceho mesiaca.

PROTEST-SONG je hudobný žáner, ktorého náplňou je boj proti vojne, za ľudskosť, mier, humanizmus, slobodu, voľnosť. Takéto piesne kladú veľké požiadavky najmä na textovú časť, ktorá neznáša zbytočné frázy, ťažké a patetické slová. Niekedy i pieseň s pár ľudsky vyjadrenými slovami zapôsobí viacej ako niekoľkostrofová skladba.

Zo svetových skladateľov a interpretov sa už roky úspešne venujú tomuto hudobnému žánru umelci takých mien, ako sú napríklad B. Dylan, P. Seeger, Donovan, J. Báezová a ďalší. Aj Marlene Dietrichová má vo svojom repertoári protest-song Povedz, kde tie kvety sú... (Sag, wo die Blumen sind), ktorá je vlastne jej najúspešnejšou piesňou.

KAROL VALEČKA

Pieseň o pätnástich rokoch

Slová: VIOLA MURÁNSKA

Hudba: IGOR BÁZLIK

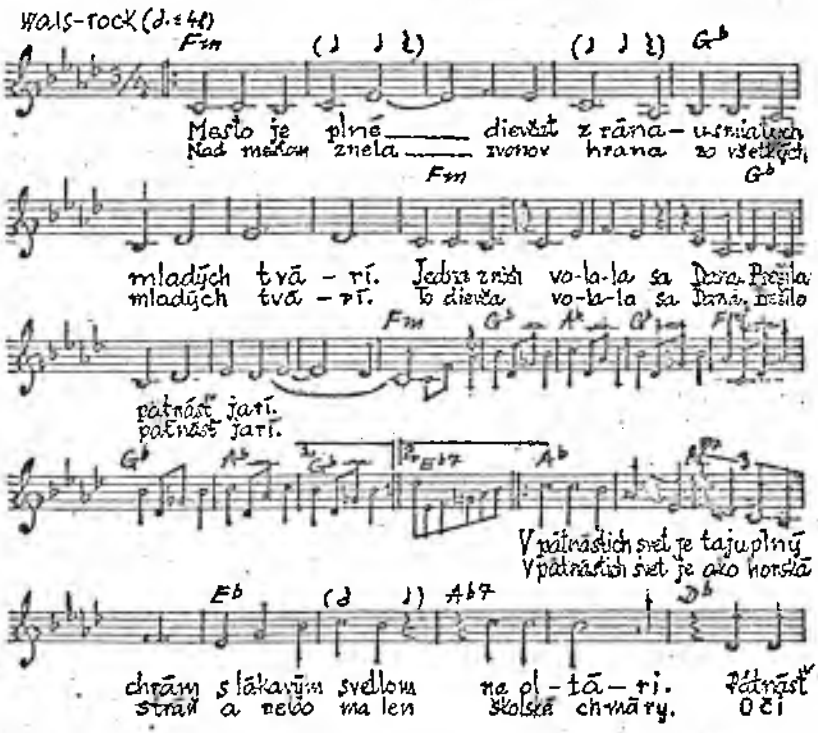

BESEDA, č. 40/68, 5. októbra 1968, str. 13. a 14.

O DEDINA SPIEVA O DEDINA SPIEVA O DEDINA SPIEVA O

Ab B7 Eb

rokov je okno dokorán červené písmo
horia a smiech je múdra zbraň, napraví všetko,

Ab 1. 2. C7 Fm Gb

v kalen-dári. nepodarí.
čo sa

Ab Gb Fm Gb Ab Gb

Fm Gb

Mesto je plné — dievčat z rána-usmiatých mladých

Fm Gb

tvá-rí Jedna z nich vo-la-la sa Dana, prežila

Fm Gb

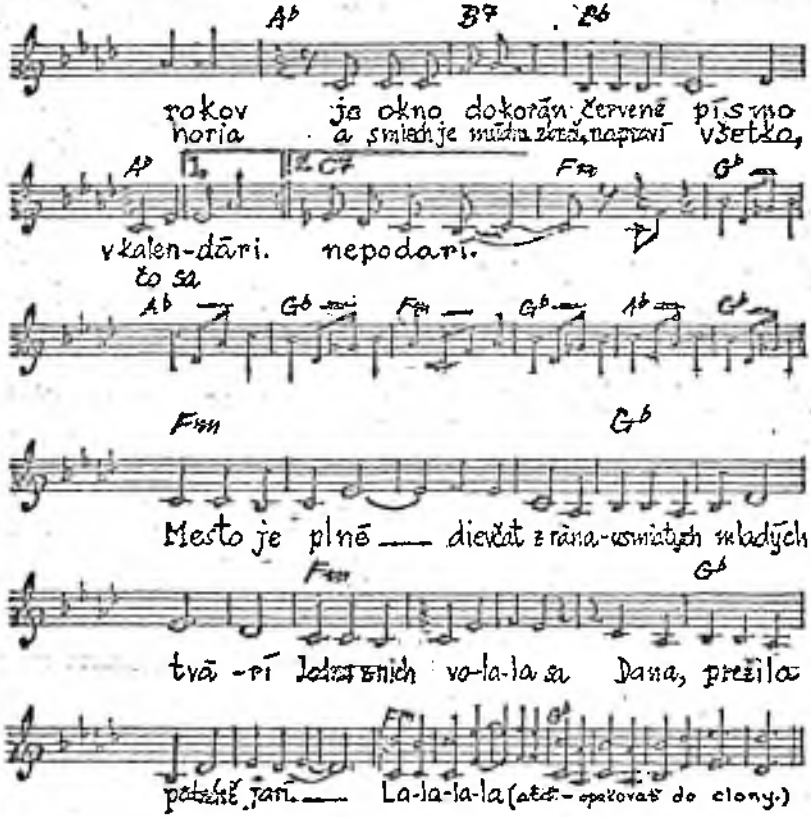

potrhlé jari — La-la-la-la (atď - opakovať do clony.)

20/302/XI